

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2023. április 12–16., országos szakasz

9. osztály, magyar tagozat

A tételek kidolgozására szánt idő 3 óra

I. TÉTEL**45 pont**

Az alábbi idézetekből és Örkény István két egyperceséből kiindulva, írd 1,5–2 oldalas fogalmazást *Művészet – átmenet a színész abszurd halála és az átváltozás között* címmel, felhasználva saját olvasmányélményeidet is!

Fogalmazásodban válaszolj a következő kérdésekre:

- Hogyan függ össze a művész hétköznapi és színpadi élete?
- Hogyan hat a művészet általi átváltozás a szereplők életére?
- Milyen emberi magatartásformák, viselkedésminták jelennek meg a megadott részletekben?
- Milyen értéket jelenít meg a művészet a szereplők életében?
- Mi jellemző az elbeszélői nézőpontra?
- Milyen összefüggések figyelhetőek meg az egypercesek szövege és címe között?

Az emberi élet - úgy érzem - csak kívülről nézve hat egyenes vonalnak, mely a bölcsőtől a sírig vezet, s ott megszakad. Pontosabban: a fizikai halál nem azonos a valódi halállal. Úgy érzem, mindannyiszor meghalunk, amikor valóban élünk: amikor „belehalunk” egy fölismerés, egy igazság, egy öröm vagy akár egy nagy bánat átélésébe. Amikor megfeledkezünk önmagunkról, s mégis végtelenszer megsokszorozva visszakapjuk önmagunkat.

(Pilinszky János: Egy lírikus naplójából)

A művészet se nem valóság, se nem utánczat. A művészet nem egyéb, mint a valóság kitalálása.

(Pilinszky János: Beszélgetések Sheryl Suttonnal)

Ma délután az Üllői út egyik mellékutójában eszméletét veszítve összeesett Zetelaki Zoltán, a népszerű színművész.

A járókelők bevitték a közeli klinikára, de ott hiába próbálták a tudomány legújabb vívmányaiival - még vastüdővel is - életre kelteni. A jeles színész, hosszú haláltusa után, este fél hétkor kiszendvedett; tetemét átszállították a Bonctani Intézetbe.

A Lear király esti előadása e tragikus esemény ellenére is zavartalanul folyt le. Zetelaki késett ugyan egy kicsit, s az első felvonásban feltűnően fáradtnak látszott (néhol szemlátomást a sűgő segítségére szorult), de aztán egyre jobban magára talált, s a király halálát már olyan meggyőző erővel jelenítette meg, hogy nyíltszíni tapsot kapott érte.

Utána hívták vacsorázni, de nem ment. Azt mondta:

- Ma nehéz napom volt.

(Örkény István: A színész halála)

A rózsza azt kiáltja: Tűz van!

Élete egy lángolás.

Vörösen izzó szirmai elviselhetetlen hőséget árasztanak. Már csak napjai vannak hátra: önnön tüzében lobban el, lesz hamuvá, semmisül meg.

S ti, virágbarátok, még gyönyörködtök benne? Ha már oltani nem oltjátok, legalább köpjetek bele a legközepébe. Aki lángban áll, annak nincs büszkesége; minden, ami húsit, életet ment.

És különben is: ami szenved, nem lehet szép.

(Örkény István: Művészsors)

II. TÉTEL**45 pont**

Írd egy 1,5–2 oldalas fiktív átváltozástörténetet, melyet egy művészeti alkotás váltott ki! Adj címet írásodnak!

Megjelenés: 10 pont**Összesen: 100 pont**